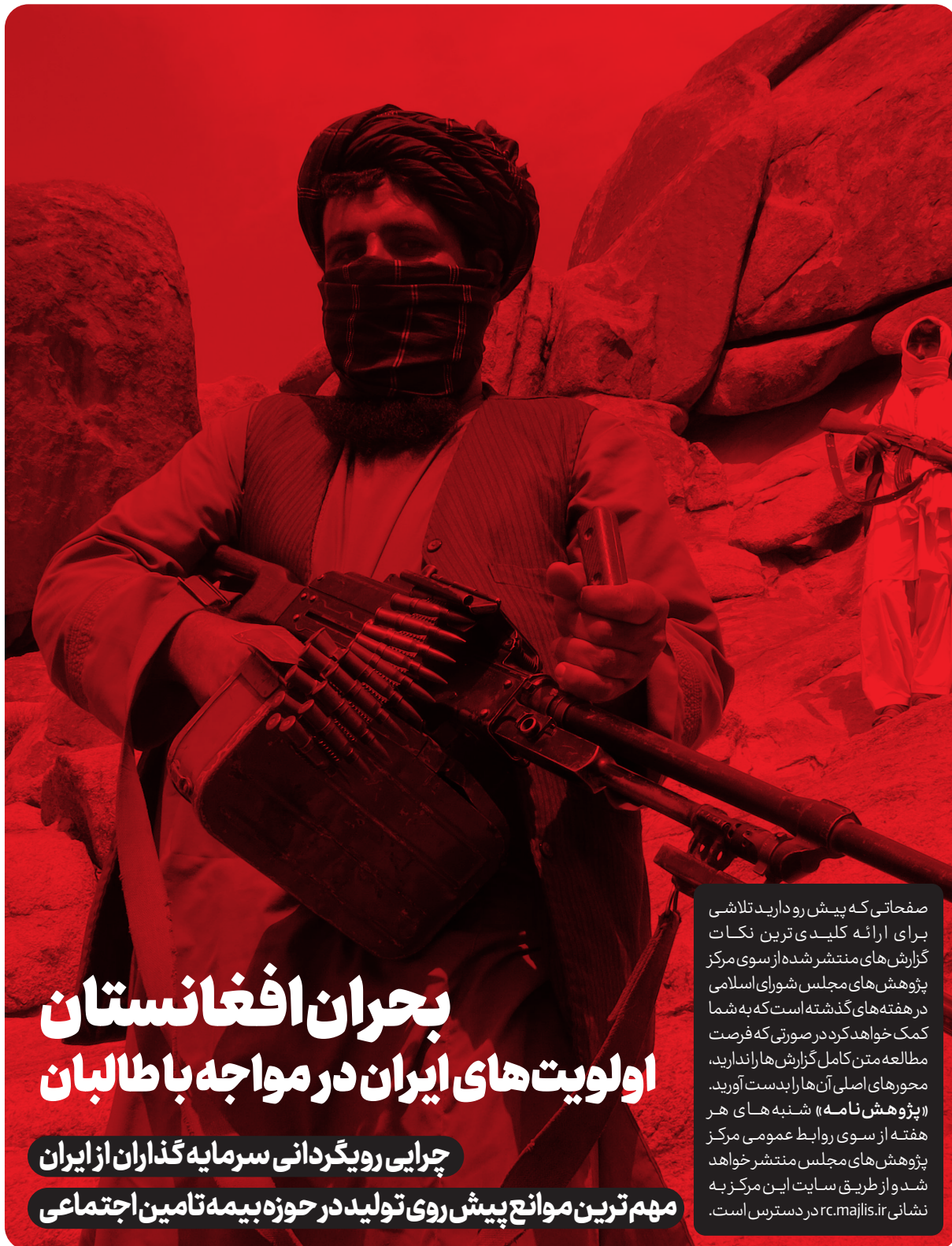

پژوهش نامه

پژوهش نامه آماری - تحلیلی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
سال اول | شماره ۱۱ | هفته چهارم تیر ۱۴۰۰

بحران افغانستان اولویت‌های ایران در مواجهه با طالبان

چرایی رویگردانی سرمایه‌گذاران از ایران

مهم‌ترین موانع پیش‌روی تولید در حوزه بیمه تامین اجتماعی

صفحاتی که پیش‌رو دارید تلاشی برای ارائه کلیدی‌ترین نکات گزارش‌های منتشر شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در هفته‌های گذشته است که به شما کمک خواهد کرد در صورتی که فرصت مطالعه متن کامل گزارش‌ها را ندارید، محورهای اصلی آن‌ها را بدست آورید. «پژوهش‌نامه» شنبه‌های هر هفته از سوی روابط عمومی مرکز پژوهش‌های مجلس منتشر خواهد شد و از طریق سایت این مرکز به نشانی rc.majlis.ir در دسترس است.

اولویت‌های جمهوری اسلامی در قبال پیشروی طالبان در افغانستان

با آغاز روند پیشروی طالبان در افغانستان و احتمال سقوط دولت مرکزی، سؤالاتی پیرامون ماهیت طالبان، تبعات حکمرانی آنان در افغانستان، رویکرد آمریکا در قبال این تحولات و اولویت‌های جمهوری اسلامی ایران پیرامون این موضوع مطرح شده است که پاسخ به آن برای تصمیم‌گیری مناسب و مقتضی در قبال بحران افغانستان ضروری است. ذیل به بررسی این موارد پرداخته شده است.

۱

تداوم یا تغییر ماهیت طالبان

الف) عدم تغییر مواضع گذشته
ب) تغییر اساسی در عقاید
ج) تغییر فریبکارانه
د) اتخاذ رویکرد عملگرایانه در کادر رهبری طالبان

۲

پیامدهای غلبه طالبان بر افغانستان

الف) آغاز جنگ‌های داخلی و ناامنی در افغانستان
ب) احیای مجدد گروه‌های تروریستی
ج) مهاجرت و پناهندگی
د) تعرض به شیعیان افغانستان

۳

رویکرد آمریکا در قبال وضعیت حال و آینده افغانستان

طرح سیاسی آمریکا برای افغانستان به نوعی تکرار الگوی «کنفرانس بن» و شکل‌دهی به یک حکومت مشارکتی و فراگیر است. دولت بایدن به دنبال آن است تا در قالب سازمان ملل، بازیگران داخلی در افغانستان و کشورهای منطقه از جمله روسیه، چین، هند، پاکستان و ایران را وادار به پذیرش یک «مصالحه بر سر تشکیل دولت فراگیر و آتش‌بس جامع و دائمی» کند. آمریکا برای تحقق طرح خود و تحمیل آن به دولت افغانستان، نخبگان سیاسی در این کشور را در معرض انتخاب میان سقوط کابل توسط طالبان و پذیرش سهم سیاسی طالبان در حکومت قرار داده است.

آمریکا بدون نگاه به حقوق مردم افغانستان و ملاحظات بازیگران منطقه‌ای به دنبال خروج امن و کم‌هزینه استمرار نفوذ سیاسی و نظامی در افغانستان است. با توجه به ناکامی‌های متعدد آمریکا در افغانستان، و تعارضات طرح جدید آن برای حل و فصل نزاع سیاسی و نظامی میان گروه‌های افغانستانی استمرار وضعیت کنونی تحت مدیریت و اشنگتن به تشدید بحران منجر خواهد شد.

۴

اولویت‌های جمهوری اسلامی در قبال افغانستان

مهمترین اولویت جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با بحران افغانستان ممانعت از گسترش درگیری نظامی میان طالبان و دولت افغانستان و حل و فصل سیاسی این موضوع است.

جمهوری اسلامی ایران برای جلوگیری از پیامدهای ناگوار این بحران باید نقش فعال‌تری ایفا کند. با توجه به عدم قطعیت درباره آینده تنش‌ها در افغانستان و ابهام درباره ماهیت طالبان مهمترین اولویت ایران آغاز روند گفتگوهای بین‌الافغانی و خاتمه درگیری‌هاست. در کنار تعیین سریع نماینده ویژه ایران برای ایجاد هماهنگی داخلی و تلاش برای حل سیاسی این بحران باید از فرصت اندک باقیمانده برای آمادگی کامل در برابر سناریوهای بدبینانه‌ای که امکان تحقق آن در آینده نزدیک وجود دارد، استفاده کرد.

ماخذ گزارش:

بحران افغانستان در پرتو بازگشت طالبان
شماره مسلسل: ۲۶۰۱۷۵۸۵

۳ پیشنهاد برای رفع ایرادات «طرح اصلاح ماده (۱۷۲) قانون مالیات‌های مستقیم»

می‌شود و با توجه به مفاد مصرح در بندهای «د» و «ح» ماده (۱۳۹) قانون مالیات‌های مستقیم، موضوع حمایت‌های مالیاتی از فعالیت‌های تبلیغی و آموزش دینی، کلیات طرح حاضر مورد تأیید است.

پیشنهاد می‌شود متن طرح به شکل زیر اصلاح شود: عنوان طرح:

طرح الحاق حوزه‌های علمی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به آنها به فهرست نهادها و مؤسسات مشمول ماده (۱۷۲) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۱/۲/۷

ماده واحد

- عبارت‌های «حوزه‌های علمی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به آنها» و «شورای عالی حوزه‌های علمی» به ترتیب بعد از عبارت‌های «مراکز بهداشتی و درمانی» و «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به ماده (۱۷۲) اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۱/۲/۷ الحاق می‌گردد.

با توجه به مغایرت طرح حاضر با اصل (۷۵) قانون اساسی، ضروری است برای تصویب، موافقت دولت در تأمین اعتبار مورد نیاز اخذ شود. :

هدف «طرح اصلاح ماده (۱۷۲) قانون مالیات‌های مستقیم»، افزودن حوزه‌های علمی و مؤسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به آن، به فهرست نهادهای موضوع ماده (۱۷۲) است.

به بیان روشن‌تر طرح در پی آن است که «حوزه‌های علمی و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به آنها» به فهرست نهادهای موضوع این قانون، اضافه شوند، تا خیرینی که در جهت اهداف این قانون به حوزه‌های علمی کمک می‌کنند، مشمول معافیت‌های مالیاتی موضوع این قانون باشند.

گزارش حاضر ضمن موافقت با کلیات طرح اصلاح ماده (۱۷۲) قانون مالیات‌های مستقیم، پیشنهادهایی را برای رفع ایرادهای آن ارائه داده است.

ایرادات:

- ۱- مغایرت با اصل (۷۵) قانون اساسی
- ۲- مغایرت با بند «الف» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه
- ۳- مغایرت با بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری
- ۴- مشخص نکردن متولی صلاحیت‌دار حوزه‌های علمی و مؤسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به آنها

فارغ از ایرادهای طرح مذکور، برای تحقق عدالت و توزیع فرصت‌های برابر آموزشی از طریق حمایت و تشویق خیرینی که در این حوزه‌های علمی هزینه‌هایی را پرداخت می‌کنند و در راستای رفع تبعیض مراکز آموزشی و پژوهشی به معنای اطلاق آن، طرح ارائه شده از حیث کارشناسی مثبت ارزیابی

ماخذ گزارش:

اظهاری نظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم» شماره مسلسل: ۲۷۰۱۷۵۷۲

ملاحظات تصویب لایحه موافقتنامه خدمات هوایی بین ایران و عراق

لایحه موافقتنامه خدمات هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق که بنا به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۳۰ هیئت محترم وزیران به تصویب رسیده جهت طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است. این موافقتنامه با هدف بهره‌گیری از خدمات هوایی در مبادله کالا، حمل و نقل مسافر و گسترش پست بین‌المللی و آثار آن در تقویت روابط اقتصادی و سایر همکاری‌ها بین دو کشور مذکور، تنظیم شده است.

ملاحظات

۱. طی سی سال گذشته (از سال ۱۳۶۹ لغایت ۱۳۹۹) بیش از ۴۰ مورد قانون در زمینه موافقتنامه دوجانبه حمل و نقل هوایی بین جمهوری اسلامی ایران و سایر دولت‌ها به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. هدف از این موافقتنامه‌های دوجانبه، تسهیل ارائه خدمات هوایی بین کشورهای متعاقد است.

۲. بر اساس قانون اساسی، معاهده‌نامه‌های فی‌مابین ایران و سایر کشورها جهت قانونی شدن لازم است به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد. با توجه به اینکه معاهدات و توافقنامه‌ها پیش از ارائه به مجلس، توسط نمایندگان دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها طی جلسات متعدد کارشناسی تنظیم و توافق می‌گردد، عموماً امکان بازنگری متون آنها به راحتی میسر نیست. پیشنهاد می‌شود به منظور لحاظ نمودن توصیه‌های عمومی مجلس در تنظیم موافقتنامه‌ها (نظیر قید نمودن لزوم اخذ مصوبه مجلس در بازنگری‌های بعدی موافقتنامه‌ها) هماهنگی کلی بین دولت و مجلس صورت پذیرد.

۳. در بند ششم ماده (۸) موافقتنامه کلمه «حداکثر» درج شده است که به لحاظ مفهومی و با رجوع به متن انگلیسی موافقتنامه، کلمه «حداقل» لازم است درج شود.

با توجه به مراتب فوق و نظر به ملاحظات قید شده، از آنجا که موافقتنامه پیشنهادی به گسترش خدمات حمل و نقل هوایی در زمینه مبادله کالا، جابه‌جایی مسافر و خدمات پستی بین‌المللی و نیز افزایش میزان گردشگری و تقویت روابط اقتصادی و همکاری‌های بین دو کشور ایران و عراق کمک می‌کند تصویب این موافقتنامه مورد پیشنهاد است. [

ماخذ گزارش:

اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه موافقتنامه خدمات هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق»
شماره مسلسل: ۲۵۰۱۷۵۷۱

کدام مولفه، سرمایه‌گذاران را از سرمایه‌گذاری در ایران منصرف می‌کند؟

وضعیت راطی ۱۲ فصل انجام شده این سلسله‌مطالعات نشان می‌دهد و ناگهان مجدداً در پایش بهار ۱۳۹۹ وضعیت شاخص امنیت سرمایه‌گذاری نامناسب شده و عدد ۶/۱۶ را نشان می‌دهد و در تابستان ۱۳۹۹ عدد شاخص با افزایش روند نامناسب‌تر شدن به عدد ۶/۴۶ رسیده و در نهایت در پاییز ۱۳۹۹ با کمیت ۶/۳۷ روند نامناسب شدن آن متوقف و قدری بهتر شده است.

• در تابستان ۱۳۹۹ نیز همانند بهار ۱۳۹۹ نامگر «عملکرد دولت» با کمیت ۷/۸۵ مجدداً به‌عنوان نامناسب‌ترین نامگر و هم‌زمان با افزایش عدد کمی آن نسبت به پایش قبلی ارزیابی شده است؛ در زمستان ۱۳۹۸ نامگر عملکرد دولت با کمیت ۷/۴۰ به‌عنوان نامناسب‌ترین نامگرها شناخته شده بود، به عبارتی وضعیت این نامگر در پایش‌های اخیر به شدت با روند نامناسب‌تر شدن ارزیابی شده است.

• نامگر «ثبات اقتصاد کلان» در پاییز ۱۳۹۹ با کمیت ۷/۱۶ دومین نامگر نامناسب ارزیابی شده است؛ این نامگر در تابستان ۱۳۹۹ با عدد کمی ۷/۴۰ در بهار ۱۳۹۹ نیز با کمیت ۶/۶۹ مانند زمستان ۱۳۹۸ دومین نامگر نامناسب از میان هفت نامگر دیگر ارزیابی شده بود.

این گزارش وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری در پاییز سال ۱۳۹۹ را با ۳۸ مؤلفه، ۷ نامگر به تفکیک ۳۱ استان و ۹ حوزه کسب و کار نشان می‌دهد.

در ادامه روند ارزیابی نامناسب شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در فصل پاییز ۱۳۹۹ نیز نسبتاً نامناسب ارزیابی شده است (۱۰/۶/۳۷) هر چند در پاییز ۱۳۹۹ ارزیابی از عدد ۶/۴۶ به ۶/۳۷ کاهش و اندکی بهبود یافته است.

روند نزولی و نامناسب شدن شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در شرایطی اتفاق افتاده که با شیوع کرونا از اسفندماه ۱۳۹۸، به تدریج فروش بسیاری از واحدهای تولیدی کاهش یافته است.

خلاصه کلی از نتایج حاصل از پایش امنیت سرمایه‌گذاری در پاییز ۱۳۹۹

• بررسی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری از فصل پاییز ۱۳۹۷ با کمیت ۶/۴۳ و فصل زمستان ۱۳۹۷ با کمیت ۶/۱۸ و فصل بهار ۱۳۹۸ با کمیت ۶/۰۷ و فصل تابستان با کمیت ۶/۰۷ نشان‌دهنده بهبود وضعیت نسبی این شاخص تا تابستان ۱۳۹۸ بوده است، اما در پاییز ۱۳۹۸ با کمیت ۶/۱۲ مجدداً روند نامناسب شدن شاخص امنیت سرمایه‌گذاری بازگشته است، اما در پایش زمستان ۱۳۹۸ شاخص امنیت سرمایه‌گذاری با عدد کمی ۵/۸۴ مناسب‌ترین

مناسب‌ترین

مؤلفه‌های امنیت سرمایه‌گذاری در پاییز ۱۳۹۹

۱. سرقت مالی (پول نقد، کالا، تجهیزات) (۴/۴۸)
۲. رواج توزیع کالای قاچاق (۴/۵)
۳. استفاده غیرمجاز از نام و علائم تجاری یا مالکیت معنوی (۴/۸۲)

نامناسب‌ترین

مؤلفه‌های امنیت سرمایه‌گذاری در پاییز ۱۳۹۹

۱. عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده (۸/۷۲) و ۱۰ بدترین وضعیت
۲. عمل مسئولان استانی و محلی به وعده‌های اقتصادی داده شده (۸/۴۱)
۳. اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات (۸/۴۰)

بررسی دقیق تر روند تغییرات ارزیابی شاخص امنیت سرمایه‌گذاری در استان‌ها طی مطالعات فصلی نشان می‌دهند با وجود رتبه بد استان تهران در امنیت سرمایه‌گذاری باز هم شاهد هجوم انواع سرمایه به سمت این استان هستیم. بررسی چرایی این امر خود پژوهشی مستقل را طلب می‌کند؛ اما شاید این روند سرمایه‌گذاری در تهران در مقایسه با سایر استان‌ها حاکی از این امر باشد که منافع دیگری در استان تهران وجود دارد که نسبت به خطرپذیری سرمایه‌گذاری و به نوعی نامناسب بودن وضعیت امنیت سرمایه‌گذاری ارجحیت دارد. [

در این مطالعه نیز مانند دوره‌های گذشته، «عمل مسئولان به وعده‌های داده شده» نامناسب‌ترین مؤلفه امنیت سرمایه‌گذاری بوده که فعالان اقتصادی را بیش از همه آزار می‌دهد و در منصرف کردن سرمایه‌گذاران از سرمایه‌گذاری در ایران (در میان ۳۸ مؤلفه موجود) بیشترین تأثیر را داشته است.

تکرار تعداد دفعات نامناسب ارزیابی شدن مؤلفه «عمل مسئولان ملی به وعده‌های داده شده» نشان‌دهنده حساسیت و توجه بسیار بالای فعالان کسب و کار مشارکت‌کننده در این سلسله‌مطالعات نسبت به صحبت‌ها و قول و وعده‌های داده شده مسئولان کشور و اثرگذاری بسیار بالای صحبت‌های آنها در فضای کلی امنیت سرمایه‌گذاری است. قطعاً تداوم این روند منجر به سرخوردگی و ناامیدی کارآفرینان واقعی و سرمایه‌گذاران بالقوه برای مشارکت در اقتصاد و بهبود کارایی می‌شود و هزینه‌های سنگینی بر کل اقتصاد کشور تحمیل می‌کند.

ماخذ گزارش:

پایش امنیت سرمایه‌گذاری به تفکیک استان‌ها و حوزه‌های کاری ۱۲. پاییز ۱۳۹۹ شماره مسلسل: ۱۷۵۷۸

تحولات بخش معدن و صنایع معدنی ایران در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹

تشدید تحریم‌های بین‌المللی محدودیت در انتقال پول و حمل و نقل دریایی

• نوسان‌های شدید نرخ ارز در ماه‌های ابتدایی سال ۱۳۹۹، موجب رشد تقاضای کاذب داخلی برای شمش فولاد و محصولات تخت و طویل فولادی و افزایش فزاینده قیمت‌ها در بازار داخلی شد. شرایط به وجود آمده و سرکوب قیمتی مواد معدنی و فلزی زنجیره فولاد در کشور، جذابیت صادرات را دوچندان کرد.

• دولت به منظور تنظیم بازار داخلی به محدود کردن صادرات سنگ آهن، کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی، شمش فولاد و محصولات فولادی اقدام کرد و همین مسئله موجب افت بیش از ۴۰ درصدی صادرات محصولات معدنی و فلزی در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ شد. سیاست‌های دولت برای تنظیم بازار زنجیره فولاد در نهایت موجب بهره‌مند شدن مصرف‌کنندگان نهایی نشده و کالاهای موجود در بازار مانند خودرو، مسکن، لوازم خانگی با قیمت‌های بالا به دست مصرف‌کننده رسید.

• در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ کل صادرات محصولات معدن و صنایع معدنی با افت ۴۲ درصدی وزنی و ۴۳ درصدی ارزشی نسبت به مدت مشابه سال قبل (۶ ماهه نخست ۱۳۹۸) مواجه شد بدین معنا که حدود ۲ میلیارد دلار ارزش کمتر نسبت به سال گذشته وارد کشور شد. همچنین صادرات فولادسازان بزرگ ایران (مانند فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، فولاد مبارکه و...) در ۶ ماهه نخست سال افت ۳۰ درصدی وزنی را نسبت به مدت مشابه سال قبل تجربه کرد. با این حال، تولید محصولات عمده فلزی و معدنی کشور در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ با رشد روبه‌رو بوده است. ❏

❏ هدف از این گزارش، ارائه تصویری از مهم‌ترین و اثرگذارترین تحولات بخش معدن و صنایع معدنی ایران و جهان در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ است که تحولات متعددی را تجربه کرده است.

تحولات حوزه معادن و صنایع معدنی در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ در قیاس با ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۸

رشد:

پودر آلومینا ۴/۲ درصد
آلومینیم ۵۵/۴ درصد
کاتد مس ۵/۵ درصد
سنگ آهن ۱۷/۷ درصد
گندله ۸/۹ درصد
آهن اسفنجی ۱۲/۹ درصد
شمش فولادی ۰/۶ درصد
محصولات طویل و تخت فولادی ۲/۱ درصد

افت:

کنسانتره سنگ آهن ۳/۲ درصد
کنسانتره زغال سنگ ۶/۲ درصد

صادرات این بخش در ۶ ماهه نخست سال از نظر وزنی با افت ۴۲ درصدی و از نظر ارزشی با افت ۴۳ درصدی مواجه بوده است.

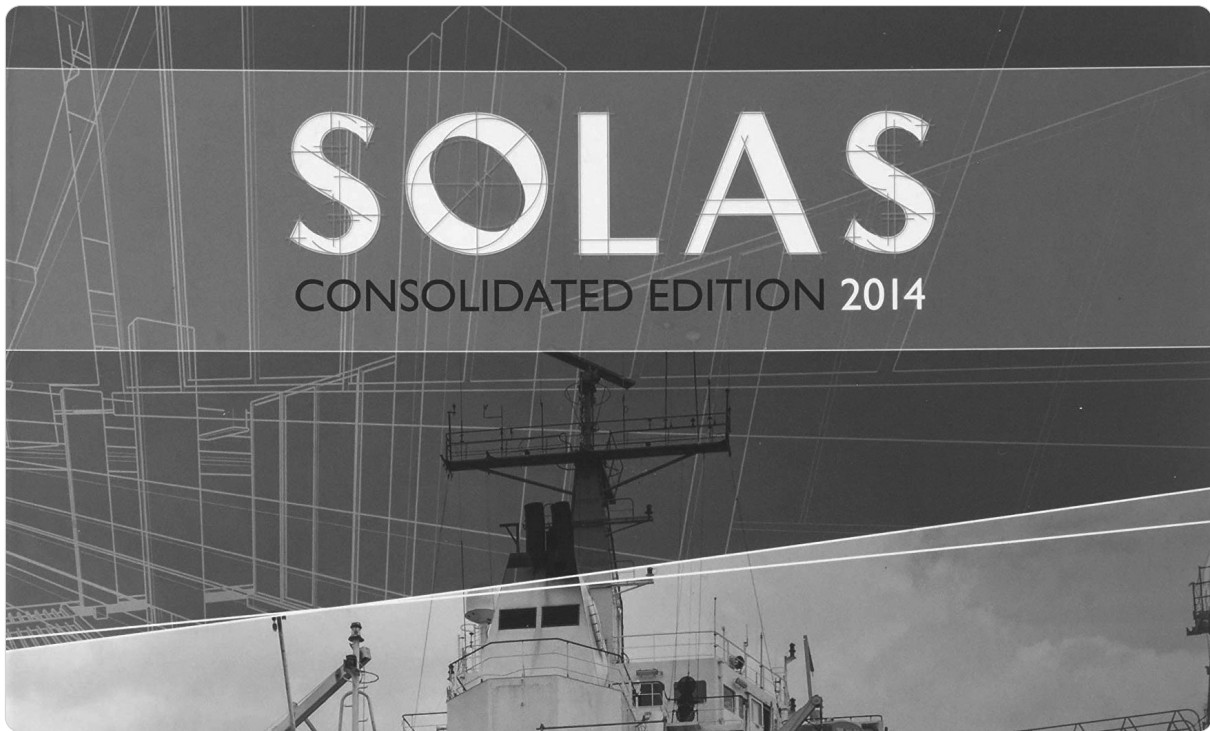
مهم‌ترین دلایل افت صادرات محصولات معدنی و فلزی

شیوع ویروس کرونا
سیاست‌های تنظیم بازار دولت به منظور کنترل عرضه و قیمت محصولات معدنی و فلزی در کشور
وضع عوارض صادراتی

❏ **ماخذ گزارش:** گزارش تحولات داخلی و بین‌المللی حوزه معادن و صنایع معدنی در ۶ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ (۲۰ March - ۲۰ September ۲۰۲۰)
شماره مسلسل: ۱۷۵۸۳

ایرادات وارده به لایحه آیین نامه مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده الحاقی به کنوانسیون سولاس

همه محدوده اختیارات، شفاف سازی می‌کند.

ملاحظات

- در خصوص تهیه دستورالعمل، ضمن پایش رویه مؤسسه‌های رده بندی موجود، لازم است موارد با توجه به الزامات بین المللی و قوانین سازمان جهانی دریانوردی، بهبود و ارتقا یابند و ضمانت اجرایی لازم اخذ شود.

- غلط املائی و نگارشی در متن دیده می‌شود.

نتیجه‌گیری

پس از بررسی‌های انجام شده، لایحه ارائه شده مغایر با منافع ملی تشخیص داده نشده، ولی ملاحظات در خصوص آن وجود دارد. با اضافه شدن دو تبصره و با لحاظ ملاحظات ذکر شده، تصویب آن را در چارچوب منافع ملی پیشنهاد می‌شود.

تبصره ۱: در اجرای این موافقتنامه و اصلاحات بعدی آن رعایت اصول ۷۷، ۱۲۵ و ۱۳۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

تبصره ۲: سازمان بنادر و دریانوردی موظف است در چارچوب طرح یا برنامه نظارتی مشخص، گزارش‌های ممیزی انجام شده توسط سازمان بین المللی دریانوردی، سازمان بنادر و دریانوردی و نیز نهادهای مستقل معتبر از مؤسسه‌های فعال در این زمینه را به صورت منظم و در بازه‌های ۶ ماهه به کمیسیون عمران مجلس ارائه کند. ❏

❏ **ماخذ گزارش:** اظهار نظر کارشناسی درباره: لایحه آیین نامه مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده (آر-۱) در زمینه ارائه خدمات صدور گواهینامه‌های قانونی فنی و ایمنی دریایی الحاقی به کنوانسیون بین المللی ایمنی جان اشخاص در دریا (سولاس) / شماره مسلسل: ۲۵۰۱۷۵۷۳

❏ مهم‌ترین معاهده دریایی در زمینه افزایش ایمنی در کشتیرانی تحت عنوان «کنوانسیون بین المللی ایمنی جان اشخاص در دریا» سال ۱۹۱۴ با حضور ۱۳ کشور تدوین و در سال ۱۹۱۵ برای پنج کشور که آن را امضا کرده بودند، لازم الاجرا شد.

هدف

تعیین حداقل استانداردهای لازم برای ساخت و ساز و تجهیزات و بهره‌برداری و در نهایت همسویی کامل این استانداردها با ایمنی هدف این کنوانسیون است.

کشورهای عضو کنوانسیون باید از انطباق کشتی‌های تحت پرچم خود با این استانداردها اطمینان حاصل کنند.

بررسی لایحه

لایحه آیین نامه مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده (آر-۱) در زمینه ارائه خدمات صدور گواهینامه‌های قانونی فنی و ایمنی دریایی الحاقی به کنوانسیون سولاس در قالب یک مقدمه و ماده واحده تقدیم مجلس شده و این لایحه، آیین نامه مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده را برای کشور لازم الاجرا می‌کند.

الزام آور شدن این آیین نامه به موجب فصل ۱۱ کنوانسیون سولاس است که جمهوری اسلامی ایران در قانون مصوب ۱۳۷۳/۰۲/۲۷ به آن پیوسته است.

مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده

آیین نامه مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده برای کشور صاحب پرچم، معیاری برای دستیابی به اجرای سازگار و هماهنگ جهانی الزامات تعیین شده در سند سازمان بین المللی دریانوردی به منظور ارزیابی و اختیارات مؤسسه‌های به رسمیت شناخته شده فراهم می‌کند و می‌تواند به نظارت یکپارچه بر این مؤسسه‌ها به روش مؤثر و کارا کمک کند. در عین حال، مسئولیت مؤسسه‌های تفویض اختیار شده را برای کشور صاحب پرچم و در

بررسی مهم‌ترین موانع پیش‌روی تولید در حوزه بیمه تأمین اجتماعی

نگاهی به مهم‌ترین موانع پیش‌روی تولید در حوزه بیمه تأمین اجتماعی

عدم قانونگذاری صریح و دقیق و واگذاری شیوه وصول حق بیمه به بخشنامه‌های سازمان تأمین اجتماعی به عنوان دستگاه مجری و ذی‌نفع

- صدور بخشنامه‌های متعدد توسط سازمان و عدم شفافیت آنها برای کارفرمایان و کسب و کارها
- سازوکار ناعادلانه برای شناسایی حق بیمه و تعیین ضرایب علی‌الرأسی (حق بیمه قرارداد)
- قائم به شخص بودن وصول حق بیمه و نقش همزمان سازمان تأمین اجتماعی به عنوان ذی‌نفع وصول منابع و مجری
- نقش مؤثر سازمان تأمین اجتماعی در فرایند رسیدگی به شکایات و اجرای احکام همزمان با جایگاه سازمان به عنوان مجری
- طراحی نامناسب فرایند دادرسی و اجرای احکام توسط سازمان تأمین اجتماعی و نبود ناظر بر عملکرد سازمان در این حوزه
- عدم قطعیت ناشی از رسیدگی به دفاتر سال‌های گذشته کسب و کارها (مرور زمان)
- ناکارآمدی فرایند احقاق حق کارگران بیمه نشده و اثر مخرب آن بر فضای کسب و کار

نتیجه‌گیری

مشکلات مطرح شده به عنوان مانعی جدی برای تولیدکنندگان قابل طرح است. با توجه به در اولویت بودن سیاست حمایت از تولید و رفع موانع آن، لازم است مشکلات مطرح شده از مسیر اصلاح قانون و همچنین اصلاح فرایندهای اجرایی سازمان تأمین اجتماعی مرتفع شود. [

ماخذ گزارش:

آسیب‌شناسی نحوه وصول حق بیمه توسط سازمان تأمین اجتماعی با رویکرد رفع موانع تولید
شماره مسلسل: ۱۷۵۸۲

سازمان تأمین اجتماعی به دلیل وجود قوانین و مقررات مربوط به حوزه بیمه، تأثیر بسزایی بر کسب و کارهای اقتصادی به خصوص در هزینه‌های این کسب و کارها دارد، اما شیوه وصول حق بیمه، مشکلات متعددی را برای شرکت‌ها و کسب و کارها به ویژه شرکت‌های خصوصی ایجاد کرده است.

بخشی از این مشکلات مربوط به ساختار نظام تأمین اجتماعی، پارامترهای در نظر گرفته شده برای حق بیمه و پرداخت مستمری، شیوه تعامل دولت با سازمان تأمین اجتماعی در پرداخت بدهی و ایجاد هزینه و تکالیف مختلف برای این سازمان، بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها و هزینه‌های غیرضروری این سازمان است.

با این حال، شیوه‌های طراحی شده برای وصول حق بیمه و متولی در نظر گرفته شده برای آن در قانون تأمین اجتماعی نیز نقش بسزایی بر تخریب محیط کسب و کار داشته و در برخی از موارد موجب اختلال در عملکرد فعالان اقتصادی شده است.

چند محور مشکلات جدی برای کسب و کارها به همراه دارد و تعامل با سازمان تأمین اجتماعی را به یکی از مهم‌ترین موانع تولید تبدیل کرده است.

- * محورهای درآمدی سازمان تأمین اجتماعی و نحوه وصول حق بیمه
- * محورهای اصلی ایجادکننده عدم پایداری در منابع و مصارف سازمان تأمین اجتماعی
- * مشمولان پرداخت حق بیمه سازمان تأمین اجتماعی (سطح اثرگذاری بر کسب و کارها)
- * وصول حق بیمه به عنوان نقطه ارتباط بین سازمان تأمین اجتماعی و کسب و کارها
- * محورهای اصلی اثرگذار بر تعامل سازمان تأمین اجتماعی با کسب و کارها در فرایند وصول حق بیمه

مجلس شورای اسلامی
مرکز پژوهش‌ها